

op de vraag hoe je de weerstand van de tand zou kunnen verhogen.

Met het oog op toekomstig onderzoek richtte hij de aandacht op drie terreinen:

- fluoride;
- sealants;
- speekselsecretie.

Met betrekking tot *fluoride* betoogde hij dat vooral sociaal- en gedragswetenschappelijk onderzoek gewenst is naar het wel/niet accepteren van drinkwaterfluoridering. Doel hiervan zou moeten zijn het gebruik van fluoride verder te optimaliseren. Ook de diverse doseringen en toedieningsvormen voor de verschillende leeftijdsgroepen zou nadere studie behoeven. Het merendeel van het onderzoek is tot nu toe namelijk gericht geweest op kinderen.

Nader onderzoek zou gewenst zijn naar de relatieve bijdrage van cariësremming van pre- en posteruptieve fluoridetoediening.

Het is denkbaar dat F-tabletten ontwikkeld worden die gebaseerd zijn op het principe van gecontroleerde afgifte (controlled release). Daarmee kan meer ingespeeld worden op individuele doseringen.

Het toekomstig onderzoek met betrekking tot fluoride zou zich moeten richten op de ontwikkeling van een modelsysteem waarin alle thans beschikbare kennis samengebracht kan worden. Een dergelijk modelsysteem voor fluoride zou:

- meer klinisch georiënteerd moeten zijn;
- gebaseerd moeten zijn op interdisciplinair werk;
- meer aandacht moeten schenken aan de preventie van secundaire cariës;
- rekening moeten houden met het gehele complex van spore-elementen.

Wat de *sealants* betreft benadrukte de spreker de gerapporteerde goede resultaten in termen van hechtingspercentages. Naar zijn oordeel zou toekomstig onderzoek op dit terrein vooral gericht moeten zijn op de gedragsaspecten naar het gebruik van sealants door tandartsen en naar het verbeteren van de materialen en de applicatietechnieken.

In *speeksel* worden aanknopingspunten voor verder onderzoek gevonden met betrekking tot:

- a. het voorkomen van bacteriële hechting;
- b. remineralisatie;
- c. lactoperoxydase in speeksel dat IgA activeert;
- d. antibacteriële systemen.

Als derde spreker ging Dr. *James Shaw* (Harvard University, Boston) in op factoren in onze voeding.

In zijn overzicht van toekomstig onderzoek richtte hij de aandacht op vijf gebieden:

- a. Ontwikkeling van tests om de (anti)-cariogene eigenschappen van voedingsmiddelen te bepalen. Daarbij zal vanzelfsprekend op vier niveaus getest moeten worden:
 1. in vitro;
 2. dierexperiment;

3. plaque-pH-metingen;
4. kortlopende experimenten in groepen mensen.
- b. Bestudering van de voedselbestanddelen en wisselwerkingen daartussen voor zover het de effecten op tandcariës betreft. Consistentie en 'korrelgrootte'.
- c. Gedragwetenschappelijk onderzoek naar het gebruik van voedingsmiddelen en de oorzaken van voedingsgewoonten.
- d. Bestudering van de invloed van voedingsbestanddelen op speekselamenstelling en mate van speekselsecretie.
- e. Verder onderzoek van niet-cariogene zoetstoffen in samenhang met de calorische waarde van dergelijke zoetstoffen.

De sprekers hadden alle drie de geplande spreektijd ruim overschreden, waardoor weinig gelegenheid bestond voor een diepgaande discussie.

Drs. R. Havenaar,
Drs. C. van Loveren,
Prof. Dr. A. J. M. Plasschaert.

DANISH DENTAL ASSOCIATION

Aankondiging cursus Orale Pathologie d.d. 6-17 juni 1983 te Kopenhagen

Van 6 tot 17 juni 1983 wordt in Kopenhagen, onder auspiciën van de Danish Dental Association, een cursus Orale Pathologie georganiseerd voor kaakchirurgen, parodontologen en radiologen. Deze cursus - die in het Engels wordt gegeven - omvat 40 lezingen en 30 uren microscopie, waarbij de nadruk zal liggen op de correlatie tussen klinische aspecten, röntgenologische gegevens en de histopathologie.

De deelnemers ontvangen voor de aanvang van de cursus het benodigde materiaal waaronder 100 kleurendia's voor zelfstudie.

Bij 20 deelnemers bedragen de kosten D.Kr. 3000,- en bij 30 deelnemers D.Kr. 2500,-.

Aanmelding voor de cursus kan geschieden bij: J. J. Pindborg, 4 Universitetsparken, DK-2100 Kopenhagen Ø, Denemarken. Sluitingsdatum voor inschrijving is 15 februari 1983, waarna de deelnemers nader bericht zullen ontvangen over de hoogte van het cursusgeld.

Als docenten zullen optreden stafleden van het Institute of Pathology & Medicine van het Royal Dental College en van het Department of Oral Medicine & Oral Surgery van het University Hospital (Rigshospitalet), beide in Kopenhagen.

Binnenland

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE UTRECHT

Aankondiging programma 21 februari 1983

Op maandag 21 februari a.s. zal een klinische avond worden gehouden in de groene collegezaal van het Tandheelkundig Instituut, Sorbonnelaan 16 te Utrecht-De Uithof. Aanvang 20.00 uur.

Thema: *De meervlaksrestauratie; voor- en nadelen van verschillende vulmaterialen*

Programma:

Dr. C. de Lange: Compositiet.
Dr. B. A. Mesman Schultz: Amalgaam.
J. H. A. Bolhuis: De inlay.

UNIVERSITEITSDAG 1983 R.U. UTRECHT

Aankondiging programma d.d. 18 maart

Op de Universiteitsdag van 18 maart 1983 wordt - van 10.00 tot ± 16.00 uur (met een lunchpauze van 12.15 tot 14.00 uur) - in het kader van het Postacademisch Onderwijs wederom een centraal thema behandeld. Daartoe is het onderwerp gekozen: *De volledige prothese, problemen en hun oplossingen.*

Programma:

Prof. G. E. Flögel: Aanpassing van het Utrechtse concept voor de volledige prothese bij sterke resorptie.

W. H. A. Steen: De resorptie en preventieve maatregelen.

Mevr. G. R. van Overvest-Eerdman: Iatrogene problemen bij prothesedragers.

M. A. J. van Waas: Problemen bij prothesedragers.

Prof. Dr. P. Egyedi: Methoden voor en indicaties van preprothetische chirurgie in boven- en onderkaak.

Dr. M. Fazili: Chirurgische resultaten van de mondbodem-vestibulumplastiek.

M. A. J. van Waas: Evaluatie van de mondbodem-vestibulumplastiek in prothetisch opzicht.

Tijdens de lunchpauze worden twee films vertoond: 'Kunst is Kunst' en 'Preprothetische chirurgie', terwijl de dag wordt besloten met een paneldiscussie.

Zij die het programma van de Universiteitsdag wensen te volgen worden verzocht vóór 1 maart 1983 een bedrag van f 100,- over te maken op postgironummer 425129 ten name van Rijksuniversiteit, Administratief Ambtenaar Tandheelkunde, Utrecht, onder vermelding van Universiteitsdag 1983. In dit bedrag is begrepen koffie en een lunch. Betaling geldt als inschrijving. Betalingen die na 1 maart binnenkomen zullen worden gerestitueerd.

Het maximum aantal belangstellenden bedraagt 250. Degenen die niet meer geplaatst kunnen worden, zullen hiervan tijdig in kennis worden gesteld; hun betaling zal eveneens worden gerestitueerd.

KLINISCHE AVOND VOOR TANDARTSEN TE LEIDERDORP

Aankondiging programma 23 maart 1983

Op woensdag 23 maart a.s. zal een klinische avond worden gehouden in het St. Elisabeth Ziekenhuis, Simon Smitweg te Leiderdorp. Aanvang 20.00 uur.

Programma:

Prof. Dr. I. van der Waal: Aandoeningen van het mondslijmvlies.

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE

Begin januari heeft het Bestuur van het *Orgaan voor Post-Academisch Onderwijs Tandheelkunde* aan alle Nederlandse tandartsen het, van een blauwe omslag voorziene, *curriculumprogramma jan. '83 - sept. '83* doen toekomen.

Het 36 pagina's tellende boekje omvat, naast Algemene informatie, de aankondiging van een groot aantal cursussen, benevens een inschrijvingsformulier.

In dit tijdschrift zal voortaan maandelijks worden herinnerd aan wat in het 'blauwe' PAOT-programmaboekje staat aangekondigd.

In de komende maand worden de volgende cursussen gegeven:

VU 2 Tandheelkundige röntgendiagnostiek, 4 en 5 februari 1983.

UA 1 Parodontale diagnostiek en behandelingsplanning, 11 en 12 februari 1983.

VU 10 De volledige prothese, theoretische en praktische cursus, 18 en 25 februari en 4, 11 18 en 25 maart 1983.

UA 2 Fissuurlakken, 18 februari 1983.

NIJ 2 Endodontie, 24 en 25 februari 1983.

GR 1 Gespreksvoering in de tandheelkunde: het informatieve gesprek, 25 en 26 februari en 11 en 12 maart 1983.

VU 4 Panoramische opnametechnieken, 26 februari 1983.

VU 3 Parodontologisch onderzoek, behandelingsplanning en initiële behandeling in de praktijk, acht maandagen van 28 februari tot 9 mei 1983.

STICHTING NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR TANDHEELKUNDE

Penningmeester G. Th. E. R. Arnold neemt afscheid

Per ultimo december 1982 is collega G. Th. E. R. Arnold ('s-Gravenhage), op zijn verzoek, afgetreden als penningmeester - en tevens als lid van het Dagelijks Bestuur - van de Stichting Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde.

Hij is thans, na het beëindigen van zijn praktijk, in het buitenland woonachtig.

De Redactie zal in de volgende aflevering nader aandacht besteden aan dit afscheid.

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR GEENESKUNDE

Mutatie voorzitterschap van de redactie

Aan het eind van het vorig jaar heeft Prof. Dr. L. B. W. Jongkees, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, zijn taak als hoofdredacteur en voorzitter van de redactie van het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde neergelegd.

Per 1 januari 1983 is Prof. Dr. A. J. Dunning, hoogleraar in de Cardiologie aan de Universiteit van Amsterdam, als zijn opvolger in functie getreden.

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF ORAL PATHOLOGISTS

Aankondiging 2e congres d.d. 4-7 juni 1984 in Nederland

Het tweede congres van de *International Association of Oral Pathologists* zal van 4 tot 7 juni 1984 in Nederland gehouden worden.

Het wetenschappelijke programma vermeldt onder andere:

1. Een symposium over 'Fundamental research in oral cancer and precancer'.
2. 'Slide seminars' over
 - aandoeningen van het mondslijmvlies;
 - dentogene cysten en tumoren.
3. Vrije voordrachten.

Voor verdere informatie kan men zich wenden tot het congressecretariaat, p/a mevr. R. Mooijen, Pathologisch Instituut van de Vrije Universiteit, De Boelelaan 1117, 1007 MB Amsterdam, telefoon 020-548 2306.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1983

* 20-23 februari

118th Midwinter Meeting, Chicago Dental Society, Conrad Hilton Hotel, Chicago, V.S. Thema: 'Meeting the Challenge'. Inl. M. Armitage, Amerikaanse ambassade, Lange Voorhout 102, 2514 EJ 's-Gravenhage (tel. 070-62 49 11).

21 februari

Klinische avond voor tandartsen in het Tandheelkundig Instituut, Sorbonnelaan 16, Utrecht. (Zie ook rubriek Binnenland.)

21-25 februari

9th Congress International Association of Dentistry for Children, Melbourne, Australië. Inl. mw. M. J. Jager-Visser, Hamakerlaan 28, 3571 ZG Utrecht (tel. 030-71 15 05).

11 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. voor Parodontologie, Universiteit van Amsterdam.

* 12 maart

Symposium 'Overkappingsprothese', Ned. Ver. voor Prothetische Tandheelkunde, hoofdgebouw Vrije Universiteit, De Boelelaan 1105, Amsterdam. Inl. S. E. W. Engels, secr. N.V. v. P.T., postbus 7161, 1007 MC Amsterdam (tel. 020-548 4454 of 548 4473). (Zie ook rubriek Verenigingsverslagen en mededelingen.)

17 maart

Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal van het Gebouw voor klinische tandheelkunde, Philips van Leydenlaan 25, Heyendaal, Nijmegen. Aanvang 20.00 uur.

18 maart

Universiteitsdag rijksuniversiteit te Utrecht. (Zie ook rubriek Binnenland.)

18 maart

Wetenschappelijke dag Maatschappij-afdeling Eindhoven en omstreken. Onderwerp 'Enossale implantaten'. Inl. F. M. A. Schröder, Botenlaan 50-52, 5652 CB Eindhoven (tel. 040-51 45 27).

18 maart

Algemene Ledenvergadering Ver. tot Bevordering der Tandheelkundige Gezondheidszorg voor Gehandicapten. Nadere informatie volgt.

* 18 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Tandheelkundig Genootschap, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum, Utrecht. (Gewijzigde datum.)

24 maart

Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: 'Orthodontie'. Aanvang 20.00 uur precies.

25 maart

Voorjaarsvergadering Ned. Ver. van Mondhygiënist. Inl. secr. Dennensteeg 3, 5481 XE Schijndel, tel. 04105-5445.

15-16 april

Jubileumcongres Stichting voor WTA, R.A.I.-congrescentrum, Amsterdam. Thema: 'Recente ontwikkelingen in de Cariologie en Parodontologie'.

22 april

Nascholingsdag Ver. v. Artsen Automobilisten, Jaarbeurs congres- en vergadercentrum, Utrecht. Thema: 'Acute medische situaties in de tandheelkundige praktijk'. Inl. V.V.A.A., telefoon: 030-45 49 11.

28 april

Klinische avond voor tandartsen in de collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deu-